

Věc C-47/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

28. ledna 2020

Předkládající soud:

Bundesverwaltungsgericht (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

10. října 2019

Žalobce, odvolatel a navrhovatel v řízení o opravném prostředku „Revision“:

F.

**Žalovaný, odpůrce v odvolacím řízení a odpůrce v řízení o opravném
prostředku „Revision“:**

Stadt Karlsruhe

Předmět původního řízení

Uznání španělského řidičského průkazu v Německu – Rozdíl mezi vydáním a prodloužením platnosti řidičského průkazu – Oprávnění členského státu podmínit v případě prodloužení platnosti řidičského průkazu uznání na svém území splněním dodatečných podmínek

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžná otázka

Brání čl. 2 odst. 1 a čl. 11 odst. 4 druhý pododstavec směrnice 2006/126/ES členskému státu, na jehož území bylo držiteli evropského řidičského průkazu skupin A a B, který byl vydán v jiném členském státě, z důvodu jízdy pod vlivem návykové látky odňato právo řídit v prvně uvedeném členském státě motorová

vozidla, odmítnout uznání řidičského průkazu pro tyto skupiny vozidel, který byl po odnětí práva dotčené osobě v druhém uvedeném státě vydán cestou prodloužení platnosti podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126/ES?

Uváděné předpisy unijního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech (přepracované znění), čl. 2 odst. 1, čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec, čl. 11 odst. 4 druhý pododstavec

Uváděné vnitrostátní právní předpisy

Fahrerlaubnis-Verordnung (Nařízení o řidičském oprávnění, dále jen „FeV“), § 29

Straßenverkehrsgesetz (Zákon o provozu na pozemních komunikacích, dále jen „StVG“), § 3 odst. 6

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Navrhovatel, německý státní příslušník, má od roku 1992 bydliště ve Španělsku a další bydliště v Karlsruhe (Německo), které však není jeho obvyklým bydlištěm ve smyslu čl. 12 odst. 1 směrnice 2006/126. V Německu byl v letech 1987, 1990, 1995 a 2000 odsouzen za řízení pod vlivem návykové látky.
- 2 Dne 21. října 1992 byl navrhovateli ve Španělsku vystaven řidičský průkaz, který zahrnoval zejména skupiny A a B. Platnost tohoto řidičského průkazu byla ve Španělsku od té doby několikrát prodloužena.
- 3 Dne 12. prosince 2008 řídil navrhovatel v Německu vozidlo s 2,12 promile alkoholu v krvi. Proto byl odsouzen za řízení pod vlivem návykové látky a bylo mu kvůli chybějící řidičské způsobilosti odňato právo řídit na základě španělského řidičského oprávnění v Německu motorová vozidla. K získání nového řidičského oprávnění byla stanovena doba zákazu v délce 14 měsíců, která skončila dne 19. března 2010. Jeho řidičský průkaz vystavený ve Španělsku byl zabaven a zaslán příslušným španělským orgánům. Tyto španělské orgány však tento dokument navrhovateli krátce nato opět předaly.
- 4 Dne 23. listopadu 2009, tedy ještě během doby zákazu nařízené v Německu, byl navrhovateli ve Španělsku vystaven nový řidičský průkaz pro skupiny A1, A2, A a B, který byl stejně jako jeho předchozí řidičský průkaz platný do 22. října 2012. Dne 15. října 2012 obdržel navrhovatel ve Španělsku řidičský průkaz pro skupiny A1, A2, A a B, s platností do 22. října 2014, dne 18. září 2014 řidičský průkaz pro skupiny AM, A1, A2, A a B, s platností do 22. října 2016 a dne 6. září 2016 jeho stávající řidičský průkaz pro skupiny AM, A1, A2, A a B, s platností do 22. října

2021. V řidičských průkazech je u těchto skupin vozidel uveden jako počátek platnosti vždy 21. říjen 1992.

- 5 Dne 20. ledna 2014 požádal navrhovatel v Německu o uznání svého španělského řidičského oprávnění ze dne 21. října 1992, které bylo platné do 22. října 2014. Žalovaný tuto žádost zamítl z toho důvodu, že bylo navrhovateli v Německu odňato jeho španělské řidičské oprávnění. Dle názoru odpůrce navrhovatel nezískal po uplynutí doby zákazu ve Španělsku žádné nové řidičské oprávnění, které by bylo možno uznat, ale byly mu vydány pouze náhradní doklady. Vzhledem k tomu, že navrhovatel nepředložil lékařsko-psychologický znalecký posudek, který odpůrce požadoval, bylo dle jeho názoru možné dospět k závěru o nezpůsobilosti navrhovatele k řízení motorových vozidel. Jeho opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut ze stejných důvodů.
- 6 Vzhledem k tomu, že jeho žaloba u Verwaltungsgericht (správní soud), stejně jako jeho odvolání proti tomuto rozsudku, nebyly úspěšné, podal navrhovatel u předkládajícího soudu opravný prostředek „Revision“.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 7 Navrhovatel uvádí, že se svévolně a bez právního základu vychází z toho, že se v případě třech španělských správních aktů ze dne 15. října 2012, ze dne 18. září 2014 a ze dne 6. září 2016 nejedná o vydání řidičského průkazu ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/126, nýbrž o prodloužení platnosti původního řidičského oprávnění ze dne 21. října 1992. Pro závěr, že při prodloužení platnosti řidičského průkazu přechází existující nesrovnalost na nový řidičský průkaz, chybí dle jeho názoru rovněž právní základ. V tomto ohledu neexistuje ani rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie. Pravomoc rozhodnout, zda je opět způsobilý k řízení, přísluší pouze španělskému orgánu. Jeho rozhodnutí nesmí německé orgány přezkoumávat.
- 8 Odpůrce považuje rozhodnutí, které přijal a které potvrdily soudy nižších instancí, za správné.

Stručné vylíčení odůvodnění předběžné otázky

- 9 Předkládající soud nejprve vysvětluje, jak je třeba případ vyhodnotit podle německého práva. Podle § 29 odst. 1 FeV smí držitelé zahraničního řidičského oprávnění řídit v Německu motorová vozidla v rozsahu jejich oprávnění, pokud zde nemají obvyklé bydliště. Tato právní úprava je použitelná, jelikož navrhovatel má své obvyklé bydliště ve smyslu čl. 12 odst. 1 směrnice 2006/126 ve Španělsku a nikoliv v Německu.
- 10 Výjimka z této právní úpravy je však stanovena v § 29 odst. 3 první věta bod 3 FeV, podle kterého oprávnění podle odstavce 1 neplatí pro držitele zahraničního řidičského oprávnění, kterým bylo řidičské oprávnění v tuzemsku pravomocně

odňato. Navrhovatelé bylo v Německu pravomocně odňato jeho španělské řídičské oprávnění z důvodu řízení pod vlivem návykové látky, což mělo za následek, že mu bylo odňato právo používat v Německu jeho španělské řídičské oprávnění.

- 11 Zázpis odnětí řídičského oprávnění v registru řídičů ještě nebyl vymazán, čímž by odpadlo vyloučení použití zahraničního řídičského oprávnění v tuzemsku stanovené v § 29 odst. 3 první věta bodu 3 FeV. Ustanovení § 29 odst. 3 třetí věta FeV totiž stanoví, že se věta první bodu 3 a bod 4 použijí na evropské řídičské oprávnění nebo řídičské oprávnění Společenství, pokud jsou opatření, která jsou zde uvedena, zapsána do registru řídičů a nebyla z něj vymazána.
- 12 Na opětovné přiznání práva používat řídičské oprávnění v Německu se použijí § 29 odst. 4 FeV („Po přijetí některého z rozhodnutí uvedených v odstavci 3 bodech 3 a 4 se právo používat zahraniční řídičský průkaz v tuzemsku přizná na žádost tehdy, pokud již důvody odnětí neexistují“) ve spojení s § 3 odst. 6 StVG („Pro udělení práva opět používat zahraniční řídičské oprávnění v tuzemsku osobám s obvyklým bydlištěm v zahraničí poté, co byl řídičský průkaz odňat[...], se použijí ustanovení o vydání nového řídičského oprávnění [...] obdobně“). V souladu s tím by navrhovatel musel kvůli svému řízení pod vlivem návykové látky s 2,12 promile alkoholu v krvi předložit pozitivní lékařsko-psychologický posudek, což ale neučinil.
- 13 Předkládající soud si klade otázku, zda je tento případ nutno takto posoudit i podle unijního práva. Z důvodu přednosti unijního práva by byl navrhovatel podle zásady vzájemného uznávání řídičských průkazů vydaných členskými státy podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/126 oprávněn i bez splnění těchto požadavků, které je podle německého práva třeba respektovat, řídit v Německu motorová vozidla skupin A a B se svým španělským řídičským průkazem, jehož platnost byla naposledy prodloužena dne 6. září 2016 a který je platný do 22. října 2021, kdyby taková povinnost uznávání existovala i při prodloužení platnosti řídičského průkazu uvedených skupin podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126.
- 14 V zásadě jde o otázku, do jaké míry se použije unijněprávní zásada uznávání z čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/126 také v případě prodloužení platnosti řídičského průkazu podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126, které provedl členský stát obvyklého bydliště poté, co bylo dotčenému z důvodu jízdy pod vlivem návykové látky a z toho vyplývajícího nedostatku řídičské způsobilosti odňato právo používat na jeho území řídičské oprávnění.
- 15 Podle předkládajícího soudu není podstatné, že navrhovatel obdržel ve Španělsku zpět svůj španělský řídičský průkaz vydaný dne 22. října 2007, který byl předmětem pravomocného odnětí práva používat tento řídičský průkaz v Německu, ještě během doby zákazu, která v Německu běžela a že mu byl nadto vydán ve Španělsku, rovněž ještě během uvedené doby zákazu, nový řídičský průkaz s nezměněnou dobou platnosti do 22. října 2012. Judikaturou Soudního dvora je sice uznáno, že členskému státu se nebrání, aby odmítl osobě, které byl

na jeho území odňat řidičský průkaz a uložen zákaz podat žádost o nový řidičský průkaz v průběhu určitého období, uznat nový řidičský průkaz vydaný jiným členským státem v průběhu tohoto období zákazu (viz zejména rozsudek ze dne 19. února 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, bod 83). Případná povinnost uznání v Německu, která je předmětem žaloby v původním řízení, se však neváže na řidičský průkaz, který byl vrácen během doby zákazu, ani na starý řidičský průkaz navrhovatele vydaný dne 23. listopadu 2009, jejichž platnost již uplynula, nýbrž na jeho aktuálně platný španělský řidičský průkaz, který byl ve Španělsku vydán dne 6. září 2016. Tento řidičský průkaz má svůj původ ve vydání odpovídajícího řidičského oprávnění dne 21. října 1992, u něhož není zřejmé žádné porušení unijněprávního požadavku bydliště a k němuž nedošlo během doby zákazu.

- 16 Pro předkládající soud není na základě údajů o platnosti zapsaných v aktuálně platném řidičském průkazu a v dřívějších řidičských průkazech pochyb, že byl jeho řidičský průkaz vydaný dne 6. září 2016, s platností do 22. října vydán na základě čl. 7 odst. 3 směrnice 2006/126, jednalo se proto o prodloužení platnosti řidičského průkazu po skončení jeho správní platnosti ve smyslu tohoto ustanovení. Z tohoto ustanovení vyplývá, že členské státy jsou oprávněny, nemají však povinnost, stanovit při prodloužení platnosti řidičských průkazů pro třídy, které jsou v něm uvedeny, zkoušku způsobilosti. Na tom nic nemění ani bod 14.1 přílohy III uvedené směrnice.
- 17 Pokud je v případech prodloužení platnosti řidičského průkazu pro členské státy podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126 unijním právem stanovena pouze možnost provést zkoušku způsobilosti, nikoliv ale povinnost takovou zkoušku provést, odlišuje se prodloužení platnost řidičského průkazu těchto tříd podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126 zásadně od vydání řidičského průkazu podle požadavků uvedených v čl. 7 odst. 1 písm. a) této směrnice. Podle této úpravy smí být řidičský průkaz vydán pouze žadatelům, kteří úspěšně složili zkoušku dovednosti a chování a teoretickou zkoušku a splňují zdravotní požadavky podle ustanovení příloh II a III,
- 18 Podle názoru předkládajícího soudu hovoří mnohé ve prospěch toho, že při prodlužování platnosti řidičského průkazu tříd uvedených v čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126, ke kterému dochází potom, co bylo držiteli ve státě pobytu odňato právo používat řidičský průkaz na jeho území, neexistuje povinnost uznání bez jakýchkoliv formalit, jako je tomu podle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie v případě vydání řidičského průkazu s přezkoumáním harmonizovaných minimálních požadavků podle čl. 7 odst. 1 směrnice 2006/126.
- 19 Předkládající soud v tomto ohledu odkazuje na judikaturu Soudního dvora, podle které musí být řidičský průkaz, který byl vydán v tuzemsku po uplynutí období zákazu při dodržení podmínky bydliště, uznán bez jakýchkoliv formalit. I v takovém případě, kdy členský stát učinil podle vnitrostátních předpisů vydání nového řidičského průkazu závislým na splnění přísných podmínek, proto musí

uznat evropské řidičské oprávnění, které bylo uděleno jiným členským státem po uplynutí doby zákazu a při dodržení podmínky bydliště (viz zejména rozsudek ze dne 26. června 2008, Wiedemann a Funk, C-329/06 a C-343/06, EU:C:2008:366, bod 54). V těchto případech je nedostatek řidičské způsobilosti odstraněn zkouškou řidičské způsobilosti vykonanou v jiném členském státě při pozdějším vystavení řidičského průkazu (Urteile vom 19. Februar 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, Rn. Rozsudek ze dne čtvrtek 26. dubna 2012, Mangold (C-144/10, EU:C:2012:240). Zároveň potom odpadá oprávnění členského státu, který dotčené osobě na základě čl. 11 odst. 4 druhý pododstavec směrnice 2006/126 odňal právo používat řidičský průkaz na svém území, přezkoumávat, zda znovu nabyl způsobilost k řízení a smí zde proto opět řídit motorová vozidla (viz rozsudek ze dne 23. dubna 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, body 74 a násl.).

- 20 Podle předkládajícího soudu vyplývá z judikatury Soudního dvora, že existence povinnosti uznání podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/126 závisí na tom, zda unijní právo ukládá v případě vystavení řidičského průkazu v konkrétním případě povinnost ověření harmonizovaných minimálních podmínek uvedených v čl. 7 odst. 1 směrnice 2006/126. Jelikož se podle názoru předkládajícího soudu jedná o prodloužení platnosti španělského řidičského průkazu navrhovatele, a nikoliv o vydání řidičského průkazu, při němž je vystavující členský stát povinen provést obsáhlou zkoušku způsobilosti podle čl. 7 odst. 1 směrnice 2005/126, zůstává členskému státu, který dotčené osobě z důvodu chybějící řidičské způsobilosti odňal právo používat na jeho svrchovaném území její řidičský průkaz, oprávnění, které uznal Soudní dvůr, přezkoumat, zda dotčená osoba svou řidičskou způsobilost opět nabyla (viz rozsudek ze dne 23. dubna 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, body 74 a násl.).
- 21 Na tomto výsledku nemění nic ani skutečnost, že španělská právní úprava týkající se řidičských průkazů stanoví při prodloužení platnosti řidičského průkazu tříd A a B a tím v oblasti působnosti čl. 7 odst. 3 druhého pododstavce směrnice 2006/126 zdravotní zkoušku. Skutečnost, že takové úpravy týkající požadavků na zdravotní stav, které přijaly jednotlivé členské státy, nevedou k povinnosti uznání podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/126/ES, vyplývá podle názoru předkládajícího soudu již z toho, že podle judikatury Soudního dvora se zde požadovaná povinnost ke vzájemnému uznávání řidičských průkazů bez jakýchkoliv formalit váže na to, že unijní právo stanoví, kromě jiného ze zdravotního hlediska, harmonizované a tím pro všechny státy závazné minimální požadavky v oblasti způsobilosti k řízení motorových vozidel, které musí žadatel o řidičský průkaz splňovat a jejichž dodržení musí členský stát obvyklého bydliště při vydání řidičského průkazu přezkoumat. Není tomu tak však podle čl. 7 odst. 3 druhý pododstavec směrnice 2006/126 při prodloužení platnosti řidičských průkazů zde uvedených skupin.
- 22 K objasnění otázky, zda je názor předkládajícího soudu správný, se Soudnímu dvoru předkládá výše uvedená otázka k rozhodnutí o předběžné otázce.